

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:107

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Montessoriskolan Centrum
i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Styrelsen för Montessoriskolan Centrum
Vasagatan 21
411 24 GÖTEBORG

2005-12-16
1 (2)
Dnr 54-2004:2828

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan Montessoriskolan Centrum i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Montessoriskolan centrum i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 18 mars 2005 och besök i verksamheten gjordes den 3 och 4 maj 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Montessoriskolan centrum, med undantag av nedanstående områden, övergripande är av god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på en brist i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområde. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- situationen för vissa elever i årskurs 6 och 7,

- rutinerna avseende när föräldrarna kopplas in i händelse av exempelvis mobbning,
- kvalitetssäkra bedömning och betygsättning,
- formerna för planerat arbete, så kallad PA-tid samt
- tillgången till hem- och konsumentkunskap i årskurserna 1–5 samt huruvida ändamålsenliga lokaler finns för ämnet.

Kritikområde

Det finns också en brist i verksamheten i förhållande till författningarna. Bristen inom nedan angivna område skall snarast åtgärdas.

- Åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd saknas för vissa elever (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdatum, dvs. den 8 mars 2006, skall Montessoriskolan centrum redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Erik Bergeå
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Kopia till

Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Stadsdelsnämnden centrum
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Montessoriskolan Centrum

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Montessoriskolan Centrum	Antal barn/elever
Förskoleklass	22
Grundskola	203

Montessoriskolan Centrum startade skolverksamhet för årskurserna 1–6 läsåret 1993/94. Verksamheten utökades med årskurserna 7–9 läsåret 1995/96 och med förskoleklassverksamhet läsåret 1997/98. Godkännandet omfattar således förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9. Huvudmannen bedriver även förskola och skolbarnsomsorg i anslutning till skolan.

Genom beslut, dnr 1999:295, erhöll skolan den 12 februari 1999 rätt att utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolan är uppdelad i två skolavdelningar i Göteborg. Den ena avdelningen är belägen på Nedre Fogelbergsgatan och innehåller verksamhet som omfattar förskoleklass och årskurserna 1–5. Den andra avdelningen är belägen på Vasagatan och innehåller verksamhet som omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. På Vasagatan finns även skolledning och administration. Mellan de båda avdelningarna är det cirka 500 meter. De båda skolavdelningarna är belägna i äldre flerfamiljshus.

Flertalet elever kommer från Göteborgs kommun.

Genomförandet av inspektionen i Montessoriskolan Centrum

Skolverket sände den 18 mars 2005 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Montessoriskolan Centrum har bestått av undervisningsråden Erik Bergeå och Gerhard Eriksson samt elevexperterna Kristina Andalen och Gentiana Qeriqi. Besök i Montessoriskolan Centrum genomfördes den 3 och 4 maj 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Montessoriskolan Centrum, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Montessoriskolan Centrum genomfördes intervjuer med rektorn, elever, lärare, föräldrar samt med skolans styrelse. Lektioner i flertalet ämnen besöktes och spontana samtal ägde rum med både elever och lärare. Inspektörerna deltog även i ett elevrådsmöte.

Skolverket har tidigare gjort tillsyn på Montessoriskolan Centrum. I tillsynsbeslutet den 17 december 1998, dnr 96:1731 och 97:1717, konstaterades att skolan alltså uppfyllde villkoren för godkännande.

Göteborgs kommun, SDN Centrum har inte utnyttjat sin rätt till insyn i Montessoriskolan Centrum.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

I Montessoriskolan Centrum tyder allt på att eleverna har förståelse och respekt för alla människors lika värde. Grund för detta finner inspektörerna i intervjuerna med elever och via observationer i verksamheten.

Både yngre och äldre elever uttrycker att eleverna har respekt för varandras åsikter och olikheter och lärarna menar att skolan fortlöpande arbetar med detta. Elever och lärare menar även att eleverna har ett demokratiskt förhållningssätt och eleverna som inspektörerna intervjuar känner till vad demokrati betyder och de anser att det är viktigt att kunna vara med och påverka. Eleverna har möjligheter till inflytande via samverkansorgan såsom klassråd och elevråd. Eleverna är dock kritiska till hur skolans samverkansorgan fungerar. De anser att elevernas möjlighet till inflytande genom dessa organ är starkt begränsade. Enligt rektorn har dock skolan påbörjat ett förbättringsarbete avseende detta.

Målen avseende normer och värden i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) diskuteras enligt eleverna till viss del och de grundläggande värdena beaktas i undervisningen.

Diskussioner om normer och värden förekommer dels för att motverka uppkommen händelse, dels i förebyggande syfte. Vid intervjuer med rektorn, personal och elever framkommer att mobbning förekommer, men inte i någon större omfattning. Vissa elever säger dock att mobbning är vanligt förekommande i årskurserna 6 och 7. Rektorn är medveten om detta och arbetar aktivt med att lösa dessa problem.

Överlag säger eleverna att de trivs, känner sig trygga i skolan och känner glädje samt intresse för skolarbetet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan bör se över situationen för eleverna i årskurs 6 och 7 och inleda ett förebyggande arbete för att förhindra att liknande situationer uppkommer. I övrigt bedömer inspektörerna

att eleverna känner trygghet och trivsel i skolarbetet och att eleverna utvecklar normer och värden i linje med intentionerna i Lpo 94.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Lärarna uppger att de är tydliga med att informera om målen för utbildningen och detta bekräftas av eleverna. Skolan genomför endast de nationella ämnesproven för år 9. Resultaten från de senast genomförda nationella ämnesproven för år 9 visar att flertalet elever når målen i både svenska, matematik och engelska.

Enligt SIRIS, Skolverkets Internetbaserade resultat- och kvalitetsinformations-system, har 84 procent av eleverna i årskurs 9 under vårterminen 2004 uppnått målen i samtliga ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet var 222,6. Snittvärdet för skolorna i Göteborgs kommun var för vårterminen 2004 206,0 och för riket 206,9.

Av montessoripedagogiska skäl använder lärarna i årskurserna 1–5 inte de nationella ämnesproven för år 5. Istället använder lärarna andra system och rutiner för att följa elevernas lärande och för att kontrollera huruvida eleverna når upp till målen för år 5.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att kunskapsmålen är kända av eleverna och att utbildningen ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väl svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Montessoriskolan Centrum betonar intervjuad personal att de eftersträvar att eleverna skall känna sig delaktiga och lära sig att ta ansvar. Detta bekräftas överlag även av de elever inspektörerna samtalar med. Eleverna ges stora möjlighe-

ter till att ta eget ansvar och att utöva inflytande över planeringen av den pedagogiska verksamheten och dess genomförande. Dessutom tränas eleverna i att utvärdera det egna lärandet.

Föräldrarna ges bland annat möjlighet till samverkan via utvecklingssamtal, föräldramöten och vid upprättandet av åtgärdsprogram. Vissa föräldrar är även engagerade i föräldraföreningen.

Skolan arbetar aktivt mot alla former av kränkande behandling, till exempel mobbning och trakasserier. Skolans rutiner för detta arbete finns beskrivet i skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Av både handlingsprogrammet och intervjuer framkommer att skolan inte omedelbart tar kontakt med elevernas föräldrar då en situation uppstår i skolan. Enligt rektorn är det upp till eleverna att delge sina föräldrar denna information. Skolan följer inte upp huruvida eleverna har informerat föräldrarna eller inte.

Vid samtal med personalen på skolan framkommer att begreppet kränkande behandling diskuteras för att skapa en tydlig förståelse för vad begreppet innebär. Även eleverna är till stora delar medvetna om vad kränkande behandling är. Huvudsakligen anser eleverna att lärarna tar dessa frågor på allvar och arbetar aktivt med att både motverka och förebygga kränkningar.

Sammanfattningsvis konstaterar inspektörerna att eleverna ges goda möjligheter till inflytande och ansvarstagande. Skolan har rutiner och arbetar aktivt för att motverka kränkande behandling och mobbning. Skolan måste dock se över sina rutiner avseende när föräldrarna kopplas in i händelse av exempelvis mobbning. Det är inte acceptabelt att enbart överlåta ansvaret till eleverna.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Enligt skolans dokument framgår tydligt att skolans arbete utgår från Lpo 94, nationella kursplaner, nationella betygskriterier och montessoripedagogiken.

Genom att samtala med elever och via observationer kan inspektörerna konstatera att undervisningen är kopplad till individens förutsättningar och behov. Inspektörerna ser att undervisningens innehåll bidrar till att utveckla elevernas eget sätt att lära. Enligt eleverna utgår lärarna från vad varje elev har för förkunskaper inför planeringen av ett nytt arbetsområde. Inspektörerna medverkar dock under flera lektionspass där lärare diskuterar ämnet snävt utan att sätta in frågorna i ett sammanhang.

Via lärare, elever, rektorn samt egna observationer konstaterar inspektörerna att verksamheten inte enbart använder förlagsproducerade läromedel utan även

Internet används flitigt. Skolans lokaler har utrustats med modern IT-teknik som används av eleverna frekvent.

Inspektörerna konstaterar vid besök i klassrummen att lektionerna präglas av att eleverna tar eget ansvar för sitt lärande. Väldigt få strikt lärarstyrda lektioner förekommer.

Eleverna får själva välja hur de skall redovisa sina kunskaper. Ett sätt kan vara att använda någon av skolans projektorer för att framställa en presentation i PowerPoint.

Enligt Lpo 94 förutsätts att aktiva diskussioner förekommer avseende kunskapsbegreppet och enligt kursplanerna måste lärarna tolka de nationella kursplanerna och tillsammans med eleverna planerna och utvärdera undervisningen med utgångspunkt i elevernas förutsättningar, erfarenheter, intressen och behov. Enligt lärarna förekommer gemensamma analyser av hur arbetet skall läggas upp utifrån de lokala förutsättningarna för att nå de nationella målen. Lärarna anser att de har medverkat till att eleverna har god kännedom om målen för utbildningen. Även eleverna anser att de har nödvändig kunskap om målen för utbildningen för att kunna utvärdera sitt eget lärande.

Eleverna anser att de i viss utsträckning kan kontrollera om betygssättningen sker på ett rättvist sätt. Skolan kvalitetssäkrar betygssättningen gentemot de nationella proven för år 9 samt genom diskussioner mellan lärarna på skolan. Lärarna samverkar inte med andra skolor för att säkra skolans bedömningar. Rektorn är inte orolig för att skolan sätter för höga betyg utan menar att skolan troligen istället sätter för låga betyg. Flera elever upplever att skolans lärare är överdrivet hårda i sin betygssättning.

I huvudsak framstår undervisningssituationen som strukturerad. Eleverna i årskurserna 6–9 har varje vecka flera arbetspass på schemat som skolan kallar ”planerat arbete” (PA-tid). Denna verksamhet syftar till att eleverna i årskurserna 6–9 under några lektionspass i veckan själva får bestämma vad de behöver arbeta med och som ett led i detta tränas eleverna i att ta ansvar för sina studier. Under PA-tiden får eleverna uppsöka en utrustad lektionssal som är bemannad med behörig lärare i det ämne eller ämnesblock som eleven ämnar arbeta med. Dock menar eleverna att under stor del av denna tid pågår arbete utan direkt närvaro av lärare vilket försvårar studierna. Även inspektörerna konstaterade detta under inspektionen. Eleverna syftar på att en ensam lärare inte hinner med de stora grupper som det ofta blir under ett PA-tidspass. Några elever säger att de ibland avviker från PA-tiden eftersom läraren ändå inte märker det.

De elever i årskurserna 6–9 som inspektörerna samtalar med menar att de lär sig mycket genom att skolan tränar eleverna att själva ta stort ansvar för sina studier.

Enligt elever, föräldrar och lärare får samtliga elever i behov av särskilt stöd hjälp i sin skolsituation och med sin utveckling. Dock uppger lärare att samtliga elever i behov av särskilt stöd inte har åtgärdsprogram upprättade. Föräldrar anser att lärarna har goda rutiner för att fånga upp elever i behov av särskilt stöd och att lärarna ingriper i tid. Vid samtal med skolans personal och via dokument framkommer att skolan har ett inkluderande synsätt avseende elever i behov av särskilt stöd. Skolans specialpedagog handleder fortlöpande personalen på ett konsultativt sätt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Montessoriskolan Centrum ger eleverna goda förutsättningar att nå målen i läroplan och kursplaner. Skolans verksamhet planeras och organiseras för att anpassa individens förutsättningar och behov.

Inspektörerna anser dock att skolan måste finna rutiner för att kvalitetssäkra bedömningen och betygssättningen. Skolan bör även se över formerna för den så kallade PA-tiden och det är inte acceptabelt att vissa elever i behov av särskilt stöd inte har ett åtgärdsprogram upprättat.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Montessoriskolan Centrum med organisationsnummer 857206-6309. Stiftelsens ändamål är att driva montessoriskola samt att bedriva kursverksamhet för lärare, föräldrar och andra intresserade av montessoripedagogik. Styrelsen har fem ledamöter. En av stiftarna är ordförande i styrelsen och dessutom biträdande rektor med ansvar för bland annat ekonomin. Rektorn, en representant från lärarna och en representant från föräldraföreningen är adjungerade till styrelsen.

Styrelsens uppgifter är att besluta i mål- och inriktningsfrågor medan rektorn har det övergripande ansvaret för den pedagogiska verksamheten, personalen och administrationen. Rektorn är föredragande i styrelsen och rapporterar till dess ordförande.

Vid inspektörernas intervjuer med rektorn framgår tydligt att rektorn är väl förtrogen med både sitt pedagogiska uppdrag samt med verksamheten. Detta framgår även vid intervjuer med personalen. Lärarna har förtroende för rektorn och hennes förmåga att klara avgränsningen mellan styrelsens ansvarsområden och rektorns. Enligt lärarna är rektorn pedagogisk ledare och de anser att hon är en drivande chef. Även föräldrarna uttalar förtroende för rektorn. Intervjuade elever anser att rektorn är väldigt närvarande och synlig i verksamheten. Enligt eleverna kan rektorn alla elevers namn och detta är något som eleverna uppskattar mycket. Rektorn är pedagog och ledarutbildad och har arbetat som rektor och ledare i ett flertal år och som rektor vid skolan sedan cirka sju år tillbaka.

Montessoriskolan Centrum upprättar årligen en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen är systematisk och därigenom tydlig till sin struktur. Kvalitetsredovisningen redogör för i vilken mån de prioriterade nationella målen för utbildning-

en har uppfyllts och innehåller åtgärder som syftar till att förbättra verksamheten. Enligt rektorn fungerar kvalitetsredovisningen som ett skolförbättringsverktyg. Rektorn anser att skolan har fungerande system för att följa upp och utvärdera verksamheten, koppla åtgärder till resultaten samt genomföra åtgärderna.

Lärarna gör egna utvärderingar av de prioriterade målen i slutet av varje läsår och dessa ligger bland annat till grund för kvalitetsredovisningen.

Vid samtal med skolans rektor framkommer att hon vid något tillfälle ändrat ett satt betyg utan att stöd för detta funnits.

Vid skolan finns en elev med anpassad studiegång. Skolans rektor har inför beslutet sökt vägledning i grundskoleförordningens bestämmelser och en noggrann utredning föreligger beslutet.

Omdömen, betygs kataloger, åtgärdsprogram och protokoll förvaras i brandsäkert dokumentskåp på rektorsexpeditionen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och att hon har stort förtroende hos både elever, personal, föräldrar och styrelse. Skolan har väl utarbetade rutiner för sitt kvalitetsarbete och en kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav.

Inspektörerna vill påpeka att det är den enskilde läraren som skall sätta betyg. Ett satt betyg kan endast ändras av rektorn om det handlar om ett rent skrivfel.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Montessoriskolan Centrums principer för intagning är att erbjuda plats efter ködatum. Syskonförtur och förtur för elever från andra montessoriskolor tillämpas.

Det är många sökande till skolan. När en familj är intresserad av att anmäla sitt barn till skolan skall föräldrarna fylla i en anmälningsblankett. Efter att skolan erhållit intresseblanketten fullständigt ifyllt lägger skolan in den i kön. När det blir aktuellt att barnet kan erbjudas plats i skolan tas kontakt för närmare diskussion och eventuellt studiebesök.

Som nämnts under avsnitt 3 finns vid skolan en föräldraförening. Enligt informationsmaterial är föreningen en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening. Enligt rektorn är medlemskap i föreningen frivilligt.

Utbildningen vid skolan är avgiftsfri och eleverna har tillgång till utbildning i enlighet med den timplan som gäller i det offentliga skolväsendet. Dock råder det vissa oklarheter om huruvida eleverna har tillgång till undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. Enligt lärarna hänvisas eleverna till att genomföra

ra de praktiska moment som ämnet kräver hemma vilket innebär att eleverna inte har tillgång till lärarledd undervisning i ämnet fullt ut.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Montessoriskolan Centrum är öppen för alla och att skolan överlag erbjuder en utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Skolan måste dock se till att eleverna i årskurserna 1–5 har tillgång till undervisning i hem- och konsumentkunskap.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Stiftelsen har en ekonomi i balans och dessutom god tillgång till likvida medel.

Montessoriskolan Centrum har en lärartäthet högre än riksgenomsnittet och bra tillgång till lärare med lärarutbildning. Ett flertal av lärarna har dessutom vidareutbildat sig till montessorilärare och detta är något som rektorn gärna ser att fler av lärarna gör. I viss mån är huvudmannen med och stödjer lärarna i denna fortbildning. Registerkontroll görs enligt rektorn och lärarna vid alla nyanställningar. Alla anställda har en individuell kompetensutvecklingsplan.

Samtliga intervjuade är nöjda med tillgången på utrustning, läroböcker och lokaler. Dock menar vissa lärare i årskurserna 1–5 att lokalerna inte inbjuder till att eleverna skall kunna erhålla undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap i tillräcklig utsträckning. Eleverna och lärarna anser att skolan är välutrustad och att de har god tillgång till Internetanslutna datorer. Vid skolan finns även tillgång till ett flertal projektorer för eleverna.

Både de yngre och äldre eleverna anser att skolan erbjuder för lite möjligheter till aktiviteter under rasterna. Under rasterna hänvisas eleverna till allmänna parker och till trottoaren utanför skolan. Inspektörerna konstaterar att barnen tillbringar rasterna i starkt trafikerade miljöer och eftersom rasterna äger rum i allmänna parker händer det enligt eleverna att kanyler, krossat glas och dylikt återfinns i miljön. Vissa delar av de parker som eleverna tillbringar sina raster i har undanskymd terräng vilket försvårar för personalen att ha uppsikt över var barnen befinner sig.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan använder sig av lärare som har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Inspektörerna gör vidare bedömningen att skolans lokaler och övrig utrustning håller mycket god standard. Dock bör skolan se över huruvida skolan tillhandahåller ändamålsenliga lokaler i ämnet hem- och konsumentkunskap för eleverna i årskurserna 1–5.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Fristående skolan Montessoriskolan Centrum övergripande är av mycket god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- situationen för vissa elever i årskurs 6 och 7,
- rutinerna avseende när föräldrarna kopplas in i händelse av exempelvis mobbning,
- kvalitetssäkra bedömning och betygsättning,
- formerna för planerat arbete, så kallad PA-tid samt
- tillgången till hem- och konsumentkunskap i årskurserna 1–5 samt huruvida ändamålsenliga lokaler finns för ämnet.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Åtgärdsprogram saknas för vissa elever i behov av särskilt stöd (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).

Datum

Ort

2005-12-16

Göteborg

Erik Bergeå

Gerhard Eriksson